

FYLKESTINGSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
053/12	Fylkestinget	16.04.2012

Høring - forslag til endringer i tobakkskadeloven

Sammendrag

Helse-og omsorgsdepartementet har utarbeidet et høringsnotat om forslag til endringer i tobakkskadeloven og inviterer i brev av 13.januar 2012 til høringsuttalelser. Høringsfristen er satt til 20.april 2012.

Departementet foreslår i høringsnotatet flere tiltak for å hindre barn og ungdoms tilgang til tobakksvarer. Det foreslås også en rekke tiltak både for å redusere barn og unges etterspørsel etter tobakksvarer gjennom at flere arenaer i samfunnet blir røykfrie eller tobakksfrie og for å styrke vernet mot passiv røyking.

Hovedinnholdet i departementets forslag til endringer er:

- innføring av en kommunal bevillingsordning for salg av tobakk for å styrke tilsynet med aldersgrensen på 18 år for kjøp av tobakksvarer, samt en absolutt aldersgrense på 18 år for selgere av tobakksvarer
- forbud mot salg av 10-pakninger sigaretter og en presisering av forbudet mot synlig oppstilling av tobakksvarer
- adgangen til å ha røykerom i arbeidslokaler fjernes, og det innføres totalforbud mot å røyke på enkeltkontorer
- lovfestet tobakksfri skoletid for elevene
- alle barnehager gjøres røykfrie utendørs
- inngangspartier til helseinstitusjoner og offentlige virksomheter gjøres røykfrie

Departementet drøfter i høringsnotatet grensene for arbeidsgivers styringsrett i spørsmålet om røykfri arbeidstid. Spørsmålet om røykfri arbeidstid for ansatte ved skoler, barnehager, visse helseinstitusjoner og barnevernsinstitusjoner i lys av den viktige funksjonen som rollemodeller drøftes, men departementet foreslår ikke å lovfeste røykfri arbeidstid for disse gruppene.

På bakgrunn av ny kunnskap om helsefarene ved passiv røyking og oppdaterte tall på andelen barn som fortsatt utsettes for passiv røyking, ber departementet om høringsinstansenes syn på behovet for nye tiltak, herunder om det er behov for en normativ lovbestemmelse om barns rett til vern mot passiv røyking.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på om det er hensiktsmessig med sentrale regler for innebygging av uteserveringer eller å innføre røykfrie bufferzoner.

I høringsnotatet foreslås enkelte mindre endringer og presiseringer av reklameforbudet, et forbud mot testing av tobakksvarer, et forbud mot tobakksponsing, et forbud mot import og salg av særskilte tobakksetuier, klarere regulering av tobakksimitasjoner og tobakksurrogater og bestemmelser knyttet til statistikk.

Departementet ønsker en utvidet formålsbestemmelse i tobaksskadeloven til å inkludere den langsiktige visjonen om et tobakksfritt samfunn.

Bakgrunn

Helse- og omsorgsdepartementet utarbeider ny tobakksstrategi for de neste fem årene, som skal avløse *Nasjonal strategi for det tobakksforebyggende arbeidet 2006-2010*. Som ledd i dette arbeidet, har departementet foreslått en rekke endringer i tobaksskadeloven. Endringene er nedfelt i et høringsnotat og departementet ønsker tilbakemelding fra høringsinstansene. Regjeringen vil i etterkant av høringen, ta endelig stilling til de konkrete forslagene.

Problemstilling

I forrige strategiperiode lyktes man i å redusere andelen røykere i befolkningen generelt og å halvere ungdomsrøykingen. Man nådde imidlertid ikke målene om å halvere andelen gravide som røyker og å stanse økningen i snusbruk. Myndighetene har i flere tiår hatt et langsiktig mål om et røykfritt samfunn. På bakgrunn av den kraftige økningen i snusbruk blant unge de siste årene, har tiltak for å forebygge bruk av snus fått en større plass i det tobakksforebyggende arbeidet. Ett av de viktigste virkemidlene er å innføre effektive regulatoriske tiltak.

De siste årene har andelen røykere gått jevnt nedover, men blant unge i alderen 16-24 år er det fortsatt 26 prosent som røyker daglig eller av og til, noe som tilsvarer nesten 150 000 personer. I befolkningen som helhet (16-74 år) røyker fortsatt godt over én million mennesker daglig eller av og til (29 prosent). Utviklingen i snusbruk blant unge har gått i motsatt retning og økt kraftig de siste årene – ca. hver tredje unge mann (36 prosent) og hver sjettede unge kvinne (16 prosent) i alderen 16-24 år bruker nå snus daglig eller av og til.

Å hindre at barn og unge begynner å bruke tobakk er hovedfokus i departementets arbeid med tobakksforebygging. Tobakksbruk er en adferd barn og unge sosialiseres inn i, og tobakksfrie voksne er derfor en forutsetning for tobakksfrie barn og unge. Om tobakksbruk i mindre grad er et synlig og akseptert fenomen i samfunnet, vil også barn og unge i mindre grad begynne å røyke og snuse. For at færrest mulig ungdommer skal begynne med tobakk er det derfor viktig å redusere andelen tobakksbrukere blant voksne og å innføre flere tobakksfrie miljøer, slik at tobakksfritt blir normen. Et økende antall tobakksfrie arenaer i samfunnet bidrar til at flere ønsker å slutte med tobakksbruk.

Forslagene i høringsnotatet er blant annet basert på Verdens helseorganisasjons rammekonvensjon for tobakkskontroll (Tobakkskonvensjonen) og FNs konvensjon om barnets rettigheter (Barnekonvensjonen). Artikkel 24 i Barnekonvensjonen fastsetter barns rett til "å nyte godt av den høyest oppnåelige helsestandard". Dagens lovverk beskytter ikke i tilstrekkelige grad barns rett til god helse når det gjelder tobakk; rundt 100 000 barn under 14 år blir daglig utsatt for passiv røyking i hjemmet, og ulovlig salg av tobakksvarer til mindreårige foregår i stor utstrekning.

Tobakksvarer er lovlige varer, men det må settes begrensninger på *hvor* røykingen foregår, slik at røyken ikke skader andre. Tobakksvarer skiller seg vesentlig fra andre forbruksvarer fordi tobakk er sterkt helsefarlig, selv om den brukes som forutsatt. Det finnes ikke noen nedre sikker grense for tobakksbruk annet enn totalavhold.

Tiltak for å begrense ungdoms tilgang til tobakk

Tobakkskadelovens § 11 første ledd fastsetter en aldersgrense på 18 år for kjøp av tobakksvarer. Utsalgsstedenes håndheving av aldersgrensen fungerer imidlertid ikke tilfredsstillende. Det er i dag ingen som har ansvar for å føre tilsyn med utsalgsstedenes overholdelse av aldersgrensen. Departementet foreslår at det innføres en kommunal bevillingsordning for salg av tobakksvarer og har utarbeidet konkrete forslag på hvordan dette skal innføres.

Departementet har drøftet Helsedirektoratets forslag om en økning i aldersgrensen for kjøp av tobakk fra 18 år til 20 år. Departementet går imidlertid ikke inn for å heve denne aldersgrensen, da man mener at problemet med ungdoms tilgang til tobakksvarer i første rekke skyldes manglende håndheving av den eksisterende aldersgrensen på 18 år.

Departementet foreslår i tillegg en lovendring slik at kun personer som er 18 år eller eldre kan selge tobakksvarer.

Det er i dag ikke noe eksplisitt forbud i Norge mot salg av enkeltsigaretter eller mindre sigarettpakker. Departementet foreslår at det gis en forskriftshjemmel til å fastsette nærmere krav til minimumsmengde/kvantum for tobakksprodukter og at det fastsettes et forbud mot mindre sigarettpakker enn tjuepakninger. Tiltaket kan bidra til å redusere nyrekruttering av røykere blant barn og unge.

Departementet foreslår at det innføres registreringsplikt for importører og produsenter av tobakksvarer. Registreringen skal skje hos Helsedirektoratet, da direktoratet har behov for en slik oversikt for å kunne utføre sine lovpålagte oppgaver om innsamling av opplysninger om tobakksvarers innhold mv.

Forbudet mot synlig oppstilling av tobakksvarer og røykeutstyr trådte i kraft 1. januar 2010. Forbudet er regulert i tobakkskadeloven. Formålet med forbudet var å redusere kjøpspåvirkningen – spesielt for barn og unge og personer som ønsker å slutte med tobakk - gjennom å gjøre disse varene mindre synlige. Siktemålet med forbudet var å begrense reklameeffekten og bidra til å redusere tobakksbruk og helseskader. Helsedirektoratet har imidlertid mottatt svært mange henvendelser fra publikum som reagerer på utsalgssteders merking av hyller, skap, kjøleskap og lignende hvor tobakksvarer oppbevares. Publikum opplever fortsatt at tobakksvarer gjennom denne merkingen er synlig, at merkingen fungerer som en belastende påminnelse og fristelse og som en kjøpsoppfordring. Departementet mener derfor det er behov for en presisering av forbudet mot synlig oppstilling av tobakksvarer.

Det er i dag ikke forbud mot selvbetjening av tobakksvarer i Norge, kun forbud med selvbetjente automater. Departementet ønsker innspill på om det bør foreslås et forbud mot selvbetjening av tobakksvarer.

Tobakksfrie arenaer og vern mot passiv røyking

Tobakkskadeloven § 12 første, annet og tredje ledd lyder:

"I lokaler og transportmidler hvor allmennheten har adgang skal lufta være røykfri. Det samme gjelder i møterom, arbeidslokaler og institusjoner hvor to eller flere personer er samlet. Dette gjelder ikke i beboelsesrom i institusjoner, men institusjonen plikter å gi dem som ønsker det, tilbud om røykfrie rom.

Dersom det innen et område er flere lokaler som har samme formål, kan røyking tillates i inntil halvparten av disse. De røykfrie lokaler må ikke være mindre eller av dårligere standard enn lokaler hvor røyking tillates.

Røyking kan ikke tillates i serveringssteder. Med serveringssteder menes lokaler der det foregår servering av mat og/eller drikke, og hvor forholdene ligger til rette for fortæring på stedet.”

Tobakksskadeloven § 12 første ledd fastsetter et røykeforbud i offentlige lokaler og transportmidler, samt i arbeidslokaler og institusjoner hvor det oppholder seg mer enn én person. Det er i annet ledd åpnet for muligheten til å ha røykerom på slike steder. I tredje ledd fastslås det at serveringssteder skal være totalt røykfrie.

Når det gjelder røykfrie arbeidslokaler, åpner Tobakksskadeloven i dag for en rekke unntak fra det alminnelige røykeforbudet. Det er på visse vilkår unntak for røykerom, enkeltkontorer og beboelsesrom på institusjoner.

Departementet foreslår at tobakksskadeloven § 12 annet ledd oppheves. Dette vil innebære at det blir forbudt med røykerom i lokaler og transportmidler hvor allmennheten har adgang og i arbeidslokaler. Det vil heller ikke være tillatt med såkalte røykebokser. Videre foreslår departementet at røykeforbudet utvides til å omfatte enkeltkontorer.

Røykeforbudet på serveringssteder ble innført i 2004 og hovedbegrunnelsen var å beskytte arbeidstakere mot passiv røyking. I tillegg ble det lagt vekt på å beskytte gjestene. Mange personer med astma og allergier kunne før 2004 ikke oppholde seg på serveringssteder da de fikk alvorlige plager av den røykfylte luften. Det ble den gang vist til at ved å innføre totalt røykeforbud på serveringssteder ville man unngå at denne store gruppen blir utestengt fra en viktig sosial arena. Det ble også antatt at innføringen ville ha en gunstig effekt på ungdomsrøyking ved at en viktig rekrutteringsarena for røyking ble fjernet. I ettertid har innføringen av røykfrie serveringssteder vist seg å være et viktig skritt i retning av et røykfritt samfunn.

Motstanden mot innføring av røykeforbud på serveringssteder var på forhånd relativ stor og motstanderne hevdet forbudet ville gi alvorlige økonomiske konsekvenser for bransjen. Det har vist seg at røykeforbudet ikke har hatt konsekvenser for omsetningen og befolkningens støtte til røykeforbudet, også blant røykere, har økt etter innføringen.

Det har imidlertid oppstått problemer med håndhevingen av røykeforbudet på serveringssteder som har uteservering. Det har i stort omfang vokst frem stadig flere og mer skjermede uteserveringer hvor det er tillatt å røyke, og hvor uteserveringen på mange vis fungerer som serveringsstedets røykerom.

Departementet vurderer det slik at det ikke er aktuelt med et totalforbud mot røyking på uteserveringer. Begrunnelsen for dette er at det primært er innebygging av uteserveringer som skaper problemer med å håndheve røykeforbudet på serveringssteder. Departementet ber om høringsinstansenes syn på Helsedirektoratets forslag om henholdsvis buffersoner og nasjonale retningslinjer for innebygging.

Tobakksskadeloven § 12 regulerer i utgangspunktet ikke røyking utendørs eller i private sfære. Reglene i tobakksskadeloven er imidlertid minsteregler. En eier av et område kan som hovedregel benytte råderetten som eier til å totalforby røyking eller tobakksbruk i lokaler og på eiendommens uteområder. I tillegg kan en virksomhet benytte sin styringsrett som arbeidsgiver, så langt denne rekker, til ikke å tillate røyking eller tobakksbruk i arbeidstiden.

Departementet støtter en utvikling hvor stadig flere arbeidsplasser gjøres tobakksfrie, og viser til at arbeidsgiver i stor utstrekning har mulighet til å forby tobakksbruk i betalt arbeidstid.

Departementet går imidlertid ikke inn for å lovfeste et påbud om tobakksfri arbeidstid, men viser til at ansatte ved barnehager, skoler og enkelte arbeidsplasser har et særskilt ansvar som rollemodeller for barn og unge og for pasienter. Dette er bakgrunnen for at daværende helseminister og kunnskapsminister i 2006 sendte et felles brev til fylkeskommunene med oppfordring om å innføre forbud mot tobakksbruk i skoletiden ved videregående skoler, både for elever og ansatte.

Lov av 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa § 9a-1 (opplæringsloven) fastslår at alle elever i grunnskoler og videregående skoler har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. I læreplanverket er et sentralt område at elevene skal utvikle en helsefremmende livsstil og lære å ta vare på egen psykisk og fysisk helse. Det er i dag røykeforbud innendørs i alle skoler i Norge.

Fylkeskommunen har anledning til å pålegge elevene forbud mot bruk av tobakk gjennom forskifter om ordensreglement for den enkelte videregående skole, jf. opplæringslova § 3-7 første ledd. Utgangspunktet for ordensreglementets virkeområde er at dette kan regulere elevenes adferd i timene, friminuttene, på skoleveien og turer eller ekskursjoner i skolens regi, men ikke i fritiden ellers. Dette innebærer at elevadferd utenfor skolens område, men innenfor skoletiden, kan reguleres i ordensreglementet.

Departementet foreslår å lovregulere påbud om tobakksfri skoletid for alle elever til og med videregående skole. Det vil si at det ikke er tillatt å bruke tobakk i løpet av skoledagen. I tillegg foreslår departementet et forbud mot tobakksbruk på skolens områder, slik at det klargjøres at heller ikke besøkende til skolen kan bruke tobakk der.

Forskrift 1. desember 1995 nr. 928 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv. § 18 regulerer røyking i barnehager:

”Det skal ikke røykes i virksomhetenes inneområde.

I virksomheter som drives i private hjem, gjelder denne bestemmelsen bare i virksomhetens åpningstid.”

Departementet foreslår at alle barnehagers uteområder skal være røykfrie. Forbudet signaliserer at heller ikke besøkende kan røyke i nærheten av barna. Departementet går videre inn for å oppheve unntaksbestemmelsen om røyking i private familiebarnehagers lokaler utenfor åpningstid.

Departementet mener at i tilfeller der hjemmet benyttes som barnehage, er rimelig at lokalene underlegges restriksjoner for å beskytte barnas helse gjennom et fullstendig røykfritt barnehagemiljø. Forbud mot røyking i private hjem som benyttes som familiebarnehager kan oppleves som et inngrep i den private sfære. Departementet mener imidlertid at det er viktig at alle barn gis det samme vernet mot eksponering for tobakksrøyk, uavhengig av hvilken type barnehage de går i.

Tobakksskadeloven gjelder i dag ikke i den private sfære. Barn har derfor i dag ikke noe krav på beskyttelse mot å bli utsatt for passiv røyking i private hjem, biler mv. Departementet mener det er nødvendig å verne barn mot helseskadelig passiv røyking og ber derfor om høringsinstansenes syn på behovet for og eventuelt utforming av tiltak, herunder om det kan være aktuelt med en normativ bestemmelse i tobakkskadeloven.

En mulig lovbestemmelse kan lyde: ”Barn har rett til et røykfritt miljø. Den som er ansvarlig for barn skal medvirke til at denne retten blir oppfylt”. Bestemmelsen er inntatt i ny § 12 A i tobakkskadeloven. Forslaget innebærer at bestemmelsen ikke straffebelegges, og at det heller ikke innføres noe særskilt tilsynsapparat.

Tobakkskadeloven regulerer i utgangspunktet ikke røyking utendørs. Eier av en bygning eller et område kan i kraft av sin eierrådighet i stor grad regulere røyking ved inngangspartier og andre utendørsområder. Det bør etter departementets vurdering være en selvfølge at alle skal kunne ta seg inn til en helseinstitusjon eller en offentlig virksomhet uten å bli hindret av tobakksrøyk ved inngangspartiet. Derfor foreslås det en lovfesting av røykfrie inngangspartier til helseinstitusjoner og offentlige virksomheter. Rent praktisk vil dette bety at det må sette opp skilt som informerer om røykeforbudet, samt at alle askebeger o.l. fjernes fra inngangspartiet. Eier eller leier av bygningen vil få ansvar for at røykeforbudet overholdes på samme måte som etter dagens regulering i tobakkskadeloven § 12 fjerde ledd. Kommunene vil, på samme måte som etter dagens regulering i tobakkskadeloven § 13, ha ansvar for å føre tilsyn med overholdelsen av røykeforbudet.

Andre forslag

Departementet foreslår å endre formålsbestemmelsen slik at de politiske målene med tobakkspolitikken tydeliggjøres. Det foreslås derfor at tobakkspolitikkenes tre hovedmålsetninger inntas i formålsbestemmelsen; nemlig å forebygge at barn og unge begynner å bruke tobakk, å fremme tobakksavvenning og å beskytte befolkningen mot passiv røyking. I tillegg foreslås det at den langsiktige visjonen om et tobakksfritt samfunn inntas i bestemmelsen.

Departementet foreslår enkelte mindre endringer og presiseringer av reklameforbudet, et forbud mot testing av tobakksvarer, et forbud mot tobakksponsing, et forbud mot import og salg av særskilte tobakksetuier, klarere regulering av tobakksimitasjoner og tobakksurrogater og bestemmelser knyttet til statistikk.

Vurderinger

Til tross for stor fremgang i det nasjonale tobakksforebyggende arbeidet, er røyking fortsatt den viktigste risikofaktoren for både tidlig død og tap av friske leveår, som kan forebygges. Tobakkens helseskader resulterer i ca 7000 for tidlige dødsfall per år i Norge. Bruk av tobakk er fortsatt den livsstilsrelaterte enkeltfaktor som har de største negative helseeffekter og røyking er den livsstilsfaktoren hvor de sosiale forskjellene er tydeligst. Redusert tobakksbruk vil bety et stort løft for folkehelsen og medføre store samfunnsøkonomiske besparelser.

Helsedirektoratet har anslått de samfunnsøkonomiske kostnadene av røyking til 80 mrd. kroner per år. Anslaget er basert på det røykeomfanget vi har hatt de siste 10 til 30 årene. Det er den økonomiske verdisettingen av velferdsgevinsten i form av tapte leveår som gir størst utslag på beregningen av de samfunnsøkonomiske kostnadene. Helsedirektoratet har videre anslått den potensielle samfunnsøkonomiske gevinsten av den nedgangen vi har hatt i andelen dagligrøykere de siste 20 årene til å være i størrelsesorden 26 mrd. kroner per år, og den potensielle gevinsten ved en ytterligere nedgang i andelen dagligrøykere kan ha en årlig samfunnsverdi på ca. 2-3 mrd. kroner per prosentpoeng. Det er imidlertid viktig å være klar over at det kan ta tid før en ser effekter av begrensende tiltakt på tobakksbruk og at de mest utbredte røykerelaterte sykdommene først opptrer etter flere tiår.

All erfaring med det tobakksforebyggende arbeidet tilsier at de strukturelle virkemidlene har størst effekt, herunder prisøkninger, lovreguleringer og andre reguleringer for omsetning og bruk. Med visjonen om et tobakksfritt samfunn synes det nødvendig å ytterligere regulere tilgang og bruk av tobakksprodukter. Dette må særlig gjelde i forhold til utfordringen samfunnet har med å minimalisere nyrekruttering til bruk av tobakk. Lovforslagene som angår barn og unge bør derfor støttes.

I henhold til fylkestingets vedtak fra juni 2011 (FT-sak 85/2011) bør loven i klartekst gi arbeidsgiver styringsrett i forhold til bruk av tobakksforbud i arbeidstiden og innenfor egne arealer, både innendørs og utendørs.

Snusbruken blant unge har økt kraftig de siste årene og tiltak for å forebygge bruk av snus har fått en større plass i det tobakksforebyggende arbeidet. Norge og Sverige er de eneste landene i Europa der man har lov til å selge snus. En innføring av forbud her i landet må derfor utredes.

Konsekvenser

Lovforslagene vil ikke ha noen økonomiske, administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune.

Lovendringene vil bidra til å bedre folkehelsen til befolkningen i Nordland.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Nordland fylkeskommune støtter opp om forslagene til endringer i tobakkskadeloven som skal beskytte barn og unge mot skadevirkninger av røyk og snus og begrense ungdoms tilgang til tobakk, herunder:
 - kommunal bevillingsordning for salg av tobakksprodukter
 - 18 års aldersgrense for salg av tobakk
 - en forskriftshjemmel til å fastsette forbud mot salg av mindre pakninger enn tjuepakninger sigaretter
 - registreringsplikt for importører og produsenter av tobakksvarer
2. Nordland fylkeskommune støtter lovforslaget om tobakksfri skoletid for elever t.o.m. videregående skole. I henhold til fylkestingets vedtak i FT-sak 85/2011 - Tobakksfri arbeids- og skoletid ved alle fylkeskommunale virksomheter i Nordland bør loven også omfatte de ansattes arbeidstid, da disse er viktige rollemodeller for barn og unge. Fylkeskommunen støtter departementets forslag om forbud mot tobakksbruk på skolens områder.
3. Nordland fylkeskommune støtter departementet i at det er viktig at barn opplever en mest mulig tobakksfri oppvekst. Barnehagene er en sentral arena i de aller fleste barns liv før skolestart, og barnehageansatte er således med på å påvirke barns holdninger til tobakksbruk fra en tidlig fase. Nordland fylkeskommune mener derfor lovforslag om *røykfrie* lokaler og uteområder i barnehager bør utvides til *tobakksfrie* lokaler og uteområder. Lovforslaget bør gjelde både for offentlige og private barnehager.
4. Nordland fylkeskommune støtter forslagene til foreslåtte lovendringer som vil regulere tobakksbruk på arbeidsplasser. Fylkeskommunen mener den gjeldende styringsretten og eiers råderett må videreføres og styrkes.

5. Nordland fylkeskommune støtter forslaget om røykfrie inngangspartier til helseinstitusjoner og offentlige virksomheter. Lovforslaget bør også gjelde for innebygde offentlige samlingssteder som eksempelvis buss-skur, togstasjoner og taxiholdplasser.
6. Nordland fylkeskommune støtter forlagene som skal sikre en bedre håndheving av lovlig salg av tobakk.
7. Innføring av forbud av salg av snus i Norge må utredes.

Bodø den 28.03.2012

Odd Eriksen
fylkesrådsleder
sign

Marit Tennfjord
fylkesråd for kultur og miljø
sign

Vedlegg	DokID
Rapport om kostnader og nytte av bevillingsordning for salg av tobakk	243745
Helsedirektoratets utredning av bevillingsordning	243742
Høringsnotat	243744

**16.04.2012 Fylkestinget
FT-053/12**

Innstillinga fra komite for kultur og miljø ble lagt fram av komiteleder Grete Bang, Ap:

Vedtak I:

1. Nordland fylkeskommune støtter opp om forslagene til endringer i tobakksskadeloven som skal beskytte barn og unge mot skadevirkninger av røyk og snus og begrense ungdoms tilgang til tobakk, herunder:
 - kommunal bevilningsordning for salg av tobakksprodukter
 - 18 års aldersgrense for salg av tobakk
 - en forskriftshjemmel til å fastsette forbud mot salg av mindre pakninger enn tjuepakninger sigaretter
 - registreringsplikt for importører og produsenter av tobakksvarer
2. Nordland fylkeskommune støtter lovforslaget om tobakksfri skoletid for elever t.o.m. videregående skole. I henhold til fylkestingets vedtak i FT-sak 85/2011 - Tobakksfri arbeids- og skoletid ved alle fylkeskommunale virksomheter i Nordland bør loven også omfatte de ansattes arbeidstid, da disse er viktige rollemodeller for barn og unge. Fylkeskommunen støtter departementets forslag om forbud mot tobakksbruk på skolens områder.
3. Nordland fylkeskommune støtter departementet i at det er viktig at barn opplever en mest mulig tobakksfri oppvekst. Barnehagene er en sentral arena i de aller fleste barns liv før skolestart, og barnehageansatte er således med på å påvirke barns holdninger til tobakksbruk fra en tidlig fase. Nordland fylkeskommune mener derfor lovforslag om *røykfrie* lokaler og uteområder i barnehager bør utvides til *tobakksfrie* lokaler og uteområder. Lovforslaget bør gjelde både for offentlige og private barnehager.
4. Nordland fylkeskommune støtter forslagene til foreslåtte lovendringer som vil regulere tobakksbruk på arbeidsplasser. Fylkeskommunen mener den gjeldende styringsretten og eiers råderett må videreføres og styrkes.
5. Nordland fylkeskommune støtter forslaget om røykfrie inngangspartier til helseinstitusjoner og offentlige virksomheter. Lovforslaget bør også gjelde for innebygde offentlige samlingssteder som eksempelvis buss-skur, togstasjoner og taxiholdeplasser.
6. Nordland fylkeskommune støtter forslagene som skal sikre en bedre håndheving av lovlig salg av tobakk.

Vedtak II

Nordland fylkeskommune mener dagens tobakkskadelov i stor grad er tilstrekkelig for å begrense tobakkskader og regulere salg av tobakksvarer. Informasjonskampanjer og holdningsskapende arbeid er viktig for å opplyse om de helseskadelige aspektene ved bruk av tobakk.

Votering:

Vedtak I vedtatt mot 26 stemmer avgitt for vedtak II

Vedtak:

1. Nordland fylkeskommune støtter opp om forslagene til endringer i tobakksskadeloven som skal beskytte barn og unge mot skadevirkninger av røyk og snus og begrense ungdoms tilgang til tobakk, herunder:
 - kommunal bevillingsordning for salg av tobakksprodukter
 - 18 års aldersgrense for salg av tobakk
 - en forskriftshjemmel til å fastsette forbud mot salg av mindre pakninger enn tjuepakninger sigaretter
 - registreringsplikt for importører og produsenter av tobakksvarer
2. Nordland fylkeskommune støtter lovforslaget om tobakksfri skoletid for elever t.o.m. videregående skole. I henhold til fylkestingets vedtak i FT-sak 85/2011 - Tobakksfri arbeids- og skoletid ved alle fylkeskommunale virksomheter i Nordland bør loven også omfatte de ansattes arbeidstid, da disse er viktige rollemodeller for barn og unge. Fylkeskommunen støtter departementets forslag om forbud mot tobakksbruk på skolens områder.
3. Nordland fylkeskommune støtter departementet i at det er viktig at barn opplever en mest mulig tobakksfri oppvekst. Barnehagene er en sentral arena i de aller fleste barns liv før skolestart, og barnehageansatte er således med på å påvirke barns holdninger til tobakksbruk fra en tidlig fase. Nordland fylkeskommune mener derfor lovforslag om *røykfrie* lokaler og uteområder i barnehager bør utvides til *tobakksfrie* lokaler og uteområder. Lovforslaget bør gjelde både for offentlige og private barnehager.
4. Nordland fylkeskommune støtter forslagene til foreslåtte lovendringer som vil regulere tobakksbruk på arbeidsplasser. Fylkeskommunen mener den gjeldende styringsretten og eiers råderett må videreføres og styrkes.
5. Nordland fylkeskommune støtter forslaget om røykfrie inngangspartier til helseinstitusjoner og offentlige virksomheter. Lovforslaget bør også gjelde for innebygde offentlige samlingssteder som eksempelvis buss-skur, togstasjoner og taxiholdplasser.
6. Nordland fylkeskommune støtter forslagene som skal sikre en bedre håndheving av lovlig salg av tobakk.